

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่ นายช่างโยธาเขตการทางและแขวง การทาง กรมทางหลวงทุกท่าน รวมทั้งสิ้น 110 ชุด ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา เป็นจำนวน 63 ชุด คิดเป็นร้อยละ 57.27 ของกลุ่มประชากร เพื่อให้เกิดความสะดวก ในการสร้างตารางและการพิจารณาข้อมูล จะแบ่งการพิจารณาออกเป็นตอน ๆ ตามรูปแบบ สอบถามที่ได้แนบไว้ในภาคผนวก ก. คือ

1. หมวดทั่วไป

ตารางที่ 1.1 แสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน	อัตราร้อยละ
ชาย	63	100.00
หญิง	-	-
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 1.1 เจ้าหน้าที่ที่ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น 63 คน (57.27%) เป็นเพศ ชายทั้งหมด (100.00%) ประชากรของหน่วยงานบำรุงรักษาทางหลวงของกรมทางหลวง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และนายช่างโยธาเขตการทาง นายช่างโยธาแขวงการทาง ทุกเขตฯ แขวงฯ เป็นชาย เนื่องจากผู้ที่จะเป็นนายช่างโยธาเขตการทาง นายช่างโยธาแขวงการ ทางได้ จะต้องจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางด้านวิศวกรรมและรับราชการมาเป็น เวลาพอสมควร ซึ่งผู้ที่จบการศึกษาทางด้านวิศวกรรม มักจะเป็นชายเกือบทั้งหมด

ตารางที่ 1.2 แสดงอายุของกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน	อัตราร้อยละ
น้อยกว่า 25 ปี	-	-
25 - 30 ปี	-	-
31 - 35 ปี	-	-
36 - 40 ปี	10	15.88
41 - 45 ปี	16	25.39
46 - 50 ปี	25	39.68
50 ปีขึ้นไป	12	19.05
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 1.2 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 46 - 50 ปี มี 25 คน (39.68%) รองลงมาคืออายุอยู่ในช่วง 41 - 45 ปี มี 16 คน (25.39%) สำหรับช่วงอายุ 36 - 40 ปี, 41 - 45 ปี และ 46 - 50 ปี ส่วนใหญ่เป็นนายช่างโยธาแขวงการทาง ส่วนช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นนายช่างโยธาเขตการทางและนายช่างโยธาผู้ช่วยเขตการทาง ทั้งนี้เพราะ ผู้ที่จะเป็นนายช่างโยธาเขตการทาง นายช่างโยธาผู้ช่วยเขตการทางก็ต้องเป็นนายช่างโยธาแขวงการทางมาก่อนเป็นเวลาพอสมควร ซึ่งผู้ที่จะเป็นนายช่างโยธาแขวงการทาง ก็ต้องเข้ารับราชการมาพอสมควรเช่นกัน ฉะนั้น กว่าจะมาดำรงตำแหน่งนายช่างโยธาเขตการทาง นายช่างโยธาผู้ช่วยเขตการทาง ก็ต้องมีอายุมากแล้ว

ตารางที่ 1.3 แสดงอายุราชการของกลุ่มตัวอย่าง

ระยะเวลา (ปี)	จำนวน	อัตราร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	-	-
5 - 10 ปี	-	-
11 - 15 ปี	7	11.11
16 - 20 ปี	14	22.22
21 - 25 ปี	30	47.62
25 ปีขึ้นไป	12	19.05
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 1.3 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุราชการอยู่ในช่วง 21 - 25 ปี มี 30 คน (47.62%) รองลงมา มีอายุราชการอยู่ในช่วง 16 - 20 ปี 14 คน (22.22%) สำหรับช่วงอายุราชการ 21 - 25 ปี ส่วนใหญ่เป็นนายช่างโยธาที่มีอายุอยู่ในช่วง 46 - 50 ปี ส่วนช่วงอายุราชการ 16 - 20 ปี ส่วนใหญ่เป็นนายช่างโยธาที่มีอายุอยู่ในช่วง 41 - 45 ปี ส่วนช่วงอายุราชการตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นนายช่างโยธาเขตการทาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.4 แสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	จำนวน	อัตราร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	45	71.43
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	18	28.57
สูงกว่าปริญญาโท	-	-
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 1.4 ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางวิศวกรรม มี 45 คน (71.43%) ส่วนใหญ่ได้แก่ นายช่างโยธาแขวงการทาง รองลงมาได้แก่ ระดับปริญญาโท หรือเทียบเท่า มี 18 คน (28.57%) ซึ่งได้แก่ นายช่างโยธาเขตการทาง นายช่างโยธาผู้ช่วยเขตการทาง สำหรับการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีนั้นไม่มีเลย ฉะนั้นระดับการศึกษาของนายช่างโยชานับว่าค่อนข้างสูง

ตารางที่ 1.5 แสดงสถานที่ทำงานของกลุ่มตัวอย่าง

สถานที่ทำงาน	จำนวน	อัตราร้อยละ
กองบำรุง (ส่วนกลาง)	3	4.76
เขตการทาง	15	23.81
แขวงการทาง	45	71.43
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 1.5 สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ อยู่ในส่วนภูมิภาค

อันได้แก่ เขตการทาง 15 คน (23.81%) และแขวงการทาง 45 คน (71.43%) ที่เป็นเช่นนี้เพราะลักษณะงานด้านการบำรุงรักษาทางหลวง เป็นงานสนาม กล่าวคือ เป็นงานบำรุงรักษาทางหลวงทั่วประเทศ ซึ่งโครงข่ายทางหลวง ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทุกจังหวัดอำเภอ โดยองค์กรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวง ก็คือ เขตการทางและแขวงการทาง ซึ่งประจำอยู่ ณ ท้องที่ต่าง ๆ ทุกจังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน ส่วนกองบำรุง มิได้มีหน้าที่ดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวงโดยตรง แต่มีส่วนร่วมในการ เสนอของบประมาณและพิจารณาความเป็นไปไคของแผนงานบำรุงทางที่เขตการทาง และแขวงการทาง เสนอมา ให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพความเสียหายที่เกิดขึ้น และภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ

2. หมวดการดำเนินงาน

ตารางที่ 2.1 แสดงอุปสรรคเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการติดต่อกองงานธุรการ การเงิน และพัสดุ

การดำเนินงาน	จำนวน	อัตราร้อยละ
เป็นอุปสรรค	34	53.97
ไม่เป็นอุปสรรค	29	46.03
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 2.1 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ เห็นว่า กฎหมายและระเบียบ เป็นอุปสรรคในการติดต่อกองงานธุรการ การเงินและพัสดุ มี 34 คน (53.97%) ที่เห็นว่าไม่เป็นอุปสรรค มีจำนวน 29 คน (46.03%) สำหรับผู้ที่เห็นว่ากฎหมายและระเบียบเป็นอุปสรรคในการติดต่อกองงานธุรการ การเงิน และพัสดุ ได้ให้เหตุผล สามารถนำมาจัดหมวดหมู่ได้ดังตารางที่ 2.1 ก

ตารางที่ 2.1 ก แสดงอุปสรรคเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบในการติดต่อกิจการ การเงิน และพัสดุ

มีอุปสรรคในด้าน	จำนวนคำตอบ
กฎและระเบียบมีขั้นตอนมากเกินไป ทำให้ล่าช้า	42
กฎและระเบียบบางเรื่องเขียนไว้ไม่ชัดเจน ทำให้สับสนและเข้าใจผิด	16
กฎและระเบียบข้อบังคับที่ถือปฏิบัติอยู่ไม่ยืดหยุ่น	31
กฎและระเบียบบางเรื่องล้าสมัย ไม่ทันต่อสภาพแวดล้อม	27
ผู้ปฏิบัติไม่เข้าใจกฎและระเบียบ	5

จากตารางที่ 2.1 ก เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า กฎและระเบียบเกี่ยวกับการติดต่อกิจการ การเงินและพัสดุ มีขั้นตอนมากเกินไป ทำให้ล่าช้า คือ มีจำนวน 42 คำตอบ เพราะนอกจากจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุแล้ว กรมทางหลวงยังได้ออกระเบียบของกรมเอง เพื่อควบคุมอีกด้วย ยิ่งทำให้การปฏิบัติงานล่าช้ามากขึ้น รองลงมาเห็นว่ากฎและระเบียบข้อบังคับที่ถือปฏิบัติอยู่ไม่ยืดหยุ่น ทำให้ไม่คล่องตัว มี 31 คำตอบ ถัดมาเห็นว่ากฎและระเบียบบางเรื่องล้าสมัย ไม่ทันต่อสภาพแวดล้อมในทางปฏิบัติ มี 27 คำตอบ และกฎและระเบียบบางเรื่องเขียนไว้ไม่ชัดเจน ทำให้สับสนและเข้าใจผิด มี 16 คำตอบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.2 แสดงความร่วมมือและประสานงานภายในหน่วยงานบำรุงรักษาทางหลวง

ความร่วมมือ	จำนวน	อัตราร้อยละ
มาก	16	25.39
พอสมควร	45	71.43
น้อย	2	3.18
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 2.2 ความร่วมมือและประสานงานภายในหน่วยงานบำรุงรักษาทางหลวงมีพอสมควร คือ มี 45 คำตอบ รองลงมา คือ มีความร่วมมือมาก มี 16 คำตอบ ส่วนที่ตอบว่า ความร่วมมือมีเพียง 2 คำตอบ เท่านั้น จึงสรุปได้ว่าความร่วมมือและประสานงานภายในหน่วยงานมีค่อนข้างมาก ซึ่งความร่วมมือและประสานงานภายในหน่วยงานบำรุงรักษาทางหลวง หมายความว่าถึงความร่วมมือและประสานงานระหว่างงานต่าง ๆ ภายในกองบำรุง และความร่วมมือและประสานงานระหว่างกองบำรุงกับเขตกองการทางและแขวงการทาง ซึ่งในการดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวง ฝ่ายต่าง ๆ ภายในกองบำรุง อาทิ ฝ่ายโครงการและแผนงาน ฝ่ายควบคุมการดำเนินงานและฝ่ายประเมินผลและกำหนดมาตรฐานงานบำรุงทาง จะต้องมีการติดต่อและประสานงานกันอยู่เสมอ โดยฝ่ายโครงการและแผนงาน มีหน้าที่พิจารณา วางโครงการและแผนงานบำรุงทาง ฝ่ายควบคุมการดำเนินงาน จะทำหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติงาน บำรุงทางให้เป็นไปตามแผนงาน และฝ่ายประเมินผลและกำหนดมาตรฐานงานบำรุงทาง จะทำหน้าที่ศึกษาและประเมินผลงานตามโครงการและแผนงานที่กำหนดว่าคุ้มค่าหรือไม่ ควรปรับปรุงและพัฒนาอย่างไร เพื่อให้การบำรุงรักษาทางหลวงมีประสิทธิภาพมากขึ้น เสนอแก่ฝ่ายโครงการและแผนงาน เพื่อพิจารณาปรับปรุงแผนงานบำรุงทางต่อไป ซึ่งการติดต่อประสานงานภายในกองบำรุงจะดำเนินต่อไปเป็นลูกโซ่ไม่มีที่สิ้นสุด

สำหรับความร่วมมือและประสานงานระหว่างกองบำรุงกับเขตการทางและ
 แขวงการทางนั้น จะมีทั้งก่อนดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวง และหลังจากที่ดำเนิน
 งานบำรุงรักษาทางหลวงเสร็จเรียบร้อยแล้ว กล่าวคือ ก่อนที่จะดำเนินงานบำรุง
 รักษาทางหลวง กองบำรุง กับเขตการทางและแขวงการทางจะต้องมีการติดต่อ
 ประสานงานกันในเรื่องงบประมาณที่จะใช้ในการบำรุงรักษาทางหลวง, สายทางที่จะ
 ทำการบำรุงรักษา, วิธีการบำรุงและมาตรฐานงานบำรุงทาง และหลังจากที่ดำเนิน
 งานบำรุงรักษาทางหลวงเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะมีการติดต่อประสานงานกันอีก
 ในเรื่องการประชุมผลงานบำรุงทาง

ตารางที่ 2.3 แสดงการได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ความร่วมมือ	จำนวน	อัตราร้อยละ
มาก	2	3.18
พอสมควร	48	76.19
น้อย	13	20.63
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 2.3 ส่วนใหญ่เห็นว่าได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการ
 อื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การไฟฟ้า ในการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างตามถนนหรือบนสะพาน
 บนป้ายจราจร, เทศบาล ในการสร้างสวนข้างทาง ทางระบายน้ำ ที่จอดรถประจำทาง
 และที่พักผู้โดยสาร ฯลฯ พอสมควร มี 48 คำตอบ (76.19%) รองลงมาเห็นว่า
 ได้รับความร่วมมือน้อย มี 13 คำตอบ (20.63%) ที่เห็นว่าได้รับความร่วมมือมาก
 มีเพียง 2 คำตอบ (3.18%)

ตารางที่ 2.4 แสดงประเภทของงานบำรุงทางที่มีปัญหาในการดำเนินงาน
(ค่าคอมมีมากกว่า 1 ค่าคอม)

งานบำรุงทาง	จำนวน
งานบำรุงปกติ	49
งานบำรุงตามกำหนดเวลา	53
งานบำรุงพิเศษ	53
งานบูรณะ	50
งานฉุกเฉิน	48
รวม	253

ตารางที่ 2.4 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า งานบำรุงตามกำหนดเวลา และงานบำรุงพิเศษมีปัญหาในการดำเนินงาน จำนวน 53 ค่าคอม รองลงมาเห็นว่า งานบูรณะมีปัญหาในการดำเนินงาน จำนวน 50 ค่าคอม ถัดมาเห็นว่างานบำรุงปกติ มีปัญหาในการดำเนินงาน จำนวน 49 ค่าคอม งานฉุกเฉินมีปัญหาในการดำเนินงาน จำนวน 48 ค่าคอม ซึ่งแสดงว่า งานบำรุงทางทุกประเภทมีปัญหาในการดำเนินงาน ทั้งนี้ นอกจากนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นในงานบำรุงทางทุกประเภทก็คล้าย ๆ กัน อันจะได้กล่าวถึงโดยละเอียดในตารางที่ 2.5

อนึ่ง งานบำรุงทางที่มีปัญหาในการดำเนินงานมากที่สุด คือ งานบำรุงความกำหนดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานเสริมผิวแอสฟัลท์ (overlay) อันเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดของงานบำรุงรักษาทางหลวง เพราะนอกจากจะเป็นงานยืดอายุทางหลวงให้ยาวขึ้น อันเป็นผลลดค่าใช้จ่ายในการบูรณะหรือก่อสร้างใหม่ในอนาคตแล้วยังเป็นงานที่ต้องใช้งบประมาณมากอีกด้วย

ตารางที่ 2.5 แสดงอุปสรรคของการดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวง (คำตอบมีมากกว่า 1 คำตอบ)

มีอุปสรรคทางด้าน	จำนวนคำตอบ
งบประมาณ	57
เครื่องมือเครื่องจักร	51
อัตรากำลัง	34
การรวบรวมข้อมูล	31
อื่น ๆ	8
รวม	181

จากตารางที่ 2.5 เจาหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า การดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวง มีอุปสรรคทางด้านงบประมาณ 57 คำตอบ รองลงมาเห็นว่า มีอุปสรรคทางด้านเครื่องมือเครื่องจักร 51 คำตอบ มีอุปสรรคทางด้านอัตรากำลัง 34 คำตอบ มีอุปสรรคด้านการรวบรวมข้อมูล 31 คำตอบ และอื่น ๆ มี 8 คำตอบ ได้แก่ ผู้ใช้ทางหลวงไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย และใช้น้ำหนักบรรทุก เกินพิกัดมาก ทำให้ทางหลวงเสียหายเร็วกว่าที่ออกแบบไว้

สำหรับอุปสรรคทางค่านงงบประมาณบำรุงทาง คือ ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งงบประมาณบำรุงทางได้มาจากแหล่งเดียวคือ เงินงบประมาณแผ่นดินที่รัฐบาลจะต้องจัดสรรไปใช้ด้านอื่น ๆ อีกมาก เช่น ด้านการศึกษา การสาธารณสุข การเกษตร การอุตสาหกรรม และการป้องกันประเทศ รัฐบาลจึงไม่อาจทุ่มเทงบประมาณมาใช้ในงานบำรุงรักษาทางหลวงเพียงอย่างเดียวได้ ซึ่งนอกจากอุปสรรคทางค่านงงบประมาณได้รับไม่เพียงพอแล้ว งานบำรุงรักษาทางหลวงยังมีอุปสรรคทางค่านได้รับงบประมาณล่าช้าอีกด้วย

สำหรับอุปสรรคทางค่านเครื่องมือเครื่องจักรบำรุงทาง คือ มีเครื่องมือเครื่องจักร ไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะงบประมาณสำหรับจัดซื้อเครื่องจักรบำรุงทาง ไม่มากพอที่จะจัดซื้อเครื่องจักรอันมีราคาแพงมากได้อย่างพอเพียง นอกจากนี้เครื่องมือ เครื่องจักร บำรุงทางที่มีอยู่ก็มีประสิทธิภาพต่ำ ทำให้งานบำรุงทางไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร ประกอบกับการบำรุงรักษาเครื่องจักรไม่ดีพอ เมื่อมีการชำรุดก็ขาดเครื่องจักรทดแทน ทำให้งานหยุดชะงัก

สำหรับอุปสรรคเกี่ยวกับอัตรากำลังในงานบำรุงรักษาทางหลวง ก็คือมีนายช่างโยธาเพื่อทำหน้าที่ออกตรวจงานสนามร่วมกับเขตการทางและแขวงการทางไม่เพียงพอ ทำให้การควบคุมการดำเนินงานไม่อาจทำได้อย่างทั่วถึง และการพิจารณาแผนงานบำรุงทางที่เขตการทาง และแขวงการทางเสนอมานี้ ไม่สมเหตุสมผลเท่าที่ควร

สำหรับอุปสรรคเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในงานบำรุงรักษาทางหลวงคือ ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความเสียหายที่ปรากฏบนผิวทางอย่างแท้จริง อันเป็นข้อมูลที่สำคัญอันหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงความเร่งด่วนที่จะต้องทำการบำรุงรักษาทางหลวงนั้น ๆ ซึ่งที่แล้วมา กรมทางหลวงให้นายช่างโยธาค่านบำรุงทางเป็นผู้พิจารณาความเสียหายที่เกิดขึ้นบนผิวทางว่า ปรากฏความเสียหายมากน้อยเท่าใด สมควรทำการบำรุงรักษาในลักษณะใดอันเป็นวิธีที่ไม่เป็นมาตรฐาน และไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอน ทำให้การเปรียบเทียบความเสียหายของทางหลวง ระหว่างทางหลวงสายต่าง ๆ ว่าสายทางใดได้รับความเสียหายมากกว่า เป็นไปด้วยความยากลำบาก เป็นผลให้การจัดอันดับความเสียหายของทางหลวงทั่วประเทศไม่สมเหตุสมผลเท่าที่ควร

สำหรับอุปสรรคทางบ้านอื่น ๆ เช่น อุปสรรคเกี่ยวกับแรงงาน เนื่องจาก
แรงงานส่วนใหญ่เป็นเพียงลูกจ้างชั่วคราวที่ได้รับผลตอบแทนเป็นค่าจ้าง ซึ่งสามารถ
เข้าออกได้อย่างเสรี หากอาชีพใดให้ค่าจ้างสูงกว่าก็จะหันไปรับจ้างอาชีพนั้น และ
โดยที่กรมทางหลวงกำหนดค่าจ้างไว้ต่ำ จึงทำให้แรงงานที่มีคุณภาพ ไปรับจ้างอาชีพอื่น
ที่ให้ค่าจ้างสูงกว่า แรงงานที่เหลืออยู่จึงมีคุณภาพไม่ดีพอ เช่น ขาดความรู้รับผิดชอบใน
หน้าที่ ขาดความชำนาญงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.6 แสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานบำรุงทาง

ความคิดเห็น	จำนวน	อัตราร้อยละ
เหมาะสมแล้ว	46	73.02
ไม่เหมาะสม	11	17.46
ไม่ออกความเห็น	6	9.52
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 2.6 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า การดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวงที่ให้ กองบำรุง มีหน้าที่ทางวิชาการเกี่ยวกับการบำรุงรักษาทางหลวง เขตการทาง มีหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวง แขวงการทางมีหน้าที่ดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวง เหมาะสมแล้ว มี 46 คน (73.02%) รองลงมาเห็นว่า ไม่เหมาะสม มี 11 คน (17.46%) และไม่ออกความเห็น มี 6 คน (9.52%)

สำหรับผู้ที่เห็นว่า การดำเนินงานบำรุงทางเหมาะสมแล้ว ให้เหตุผลว่าเป็นการกระจายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ทำให้งานคล่องตัว นอกจากนี้ เขตการทางและแขวงการทาง ทำหน้าที่ดูแลสภาพทางหลวงที่อยู่ในความรับผิดชอบอยู่แล้ว เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น ก็สามารถทราบได้ถึงความเสียหายที่ปรากฏและวิธีการบำรุงรักษาที่ควรจะทำ ฉะนั้น หน้าที่ของเขตการทางและแขวงการทางที่กำหนดไว้จึงเหมาะสมแล้ว

สำหรับผู้ที่เห็นว่า การดำเนินงานบำรุงทางไม่เหมาะสม ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า หน้าที่ของกองบำรุงกว้างเกินไป ไม่สามารถทำได้หมด นอกจากนี้ อำนาจในการตัดสินใจในบางเรื่อง เช่น งบประมาณบำรุงทาง เป็นอำนาจของกองบำรุงอย่างเด็ดขาด โดยที่เขตการทาง แขวงการทาง ไม่อาจเข้าร่วมชี้ขาดได้ ทั้งที่

เขตการทาง แขวงการทาง เป็นผู้ปฏิบัติงาน ที่ทราบถึงลักษณะความเสียหายของ
ทางหลวง และความจำเป็นที่ต้องทำการบำรุงรักษา

ตารางที่ 2.7 แสดงความคิดเห็นต่อการปรับปรุงระบบงานต่าง ๆ
ที่งานบำรุงทาง

ความคิดเห็น	จำนวนคำตอบ
ปรับปรุงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบใหม่ให้เหมาะสม	22
ปรับปรุงวิธีการในการจัดทำงานประมาณ	20
ดำเนินการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่งานบำรุงรักษาทาง	6
จัดบุคคลให้เหมาะสมและเพียงพอกับหน้าที่	2
ปรับปรุงระบบการปรับซ่อมเครื่องจักร	4
เพิ่มเครื่องมือ เครื่องจักร บำรุงทางให้พอเพียง	2
นำวิชาการใหม่ ๆ เข้ามาใช้ให้มากขึ้น	2
เข้มงวดกวดขันในการรักษากฎหมาย	1
ปรับปรุงตัวผู้บริหาร	4
ไม่แสดงความเห็น	-
รวม	63

จากตารางที่ 2.7 แสดงความคิดเห็นต่อการปรับปรุงระบบงานต่าง ๆ ที่งานบำรุง
ทาง ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรปรับปรุงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบใหม่ให้เหมาะสม
มี 22 คำตอบ คือ กระจายอำนาจให้แก่เขตการทางและแขวงการทาง มากขึ้น
นอกจากนี้ ควรมีการติดต่อประสานงานระหว่าง กองบำรุง กับ เขตการทาง แขวงการ
ทางให้มากขึ้น รองลงมาเห็นว่า ควรปรับปรุงวิธีการในการจัดทำงานประมาณบำรุงทาง
มี 20 คำตอบ คือ กำหนดวิธีการในการจัดทำงานประมาณให้เพียงพอและถูกต้องกับ
ความเป็นจริงตามลักษณะงาน และเป็นอย่างเดียวกันทั่วประเทศและให้ทันต่อเหตุการณ์
ซึ่งแนวทางปรับปรุงระบบงานต่าง ๆ ที่งานบำรุงทางจะได้อธิบายโดยละเอียดในบทที่ 5

3. หมวดความคิดเห็นอื่น ๆ

ตารางที่ 3.1 แสดงความเหมาะสมของการกำหนดนโยบายของกรมทางหลวง ในด้านการก่อสร้างและการบำรุงรักษาทางหลวง

นโยบายของกรมทางหลวง	จำนวน	อัตราร้อยละ
เหมาะสม	38	60.32
ไม่เหมาะสม	21	33.33
ไม่ออกความเห็น	4	6.35
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 3.1 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า การกำหนดนโยบายของกรมทางหลวงในด้านการก่อสร้างและการบำรุงรักษาทางหลวง เหมาะสมมี 38 คน (60.32%) ส่วนที่เห็นว่าไม่เหมาะสม มี 21 คน (33.33%) โดยให้เหตุผลว่า กรมทางหลวงให้ความสำคัญในการบำรุงรักษาทางหลวงน้อยไป ทั้ง ๆ ที่การบำรุงรักษาทางหลวง ทำให้ทางหลวงมีสภาพใช้งานได้ก็ต่อไป โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการก่อสร้างใหม่มาก นอกจากนี้ โครงข่ายทางหลวงทั่วประเทศ ก็สมบูรณ์มากแล้ว ควรลดการก่อสร้าง และหันมาให้ความสำคัญแก่งานบำรุงรักษาทางหลวง ซึ่งระยะทางที่ได้รับมอบเป็นทางบำรุงมีเพิ่มมากขึ้นทุกปี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.2 แสดงความสนใจของรัฐบาลต่องานบำรุงรักษาทางหลวง

ความสนใจของรัฐบาล	จำนวน	อัตราร้อยละ
มาก	10	15.87
พอสมควร	22	34.93
น้อย	28	44.44
อื่น ๆ	3	4.76
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 3.2 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า รัฐบาลให้ความสนใจงานบำรุงรักษาทางหลวง น้อย คือ มีจำนวน 28 คน (44.44%) รองลงมา คือ เห็นว่า รัฐบาลให้ความสนใจพอสมควร คือ มีจำนวน 22 คน 34.93% ให้ความสนใจมาก มีจำนวน 10 คน (15.87%) สำหรับอื่น ๆ มี 3 คน (4.76%) ได้แก่ ไม่ออกความเห็น

ตารางที่ 3.3 แสดงมาตรฐานในการควบคุมดูแลสภาพทางหลวง ที่อยู่ในความรับผิดชอบ

มาตรฐานทางหลวง	จำนวน	อัตราร้อยละ
ดี	15	23.81
พอใช้ได้	29	46.03
ไม่คุ้มค่าที่ควร	19	30.16
อื่น ๆ	-	-
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 3.3 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า สภาพทางหลวงที่อยู่ในความรับผิดชอบมีมาตรฐานพอใช้ได้ คือ มีจำนวน 29 คน (46.03%) รองลงมา คือ มีมาตรฐานไม่ก็เท่าที่ควร มีจำนวน 19 คน (30.16%) ซึ่งเป็นเพราะว่ารถบรรทุกหนักมีมากขบขบรถทุกเกินพิกัด ทำให้ทางหลวงได้รับความเสียหายเร็วกว่าที่ออกแบบไว้ ทั้ง ๆ ที่มีค่าน้ำมันหนักถาวรอยู่ถึง 10 แห่ง และการตรวจน้ำหนักรถเป็นจุด (Spot check) โดยหน่วยงานเขต 12 เขต ก็ยังไม่อาจแก้ไขปัญหารถบรรทุกเกินพิกัดที่กำหนดไว้ได้

ตารางที่ 3.4 แสดงประโยชน์ของการใช้งบประมาณบำรุงทาง

เกิดประโยชน์	จำนวน	อัตราร้อยละ
เต็มที่	30	47.62
ไม่เต็มที่	33	52.38
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 3.4 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า งบประมาณบำรุงทางได้ใช้ไปในลักษณะที่เกิดประโยชน์ไม่เต็มที่ คือ มีจำนวน 33 คน (52.38%) เพราะงบประมาณบำรุงรักษาทางหลวง ไม่ได้ใช้ไปในการบำรุงรักษาทางหลวงที่ได้รับความเสียหายมาก สมควรบำรุงรักษาอย่างแท้จริง กล่าวคือ สายทางที่ปรากฏความเสียหายน้อยกว่า อาจได้รับงบประมาณบำรุงรักษา ในขณะที่สายทางที่ปรากฏความเสียหายมากกว่า จำเป็นต้องบำรุงรักษา ไม่ได้รับงบประมาณ ส่วนผู้ที่เห็นว่า การใช้งบประมาณบำรุงทาง เกิดประโยชน์เต็มที่ มีจำนวน 30 คน (47.62%) เพราะงบประมาณบำรุงทางได้ใช้ไปในการบำรุงรักษาทางหลวง อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

ตารางที่ 3.5 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานด้านการบำรุงรักษาทางหลวงว่า
สามารถทำได้ทั่วถึงตามความจำเป็นของสภาพทางหลวงหรือไม่

งานด้านการบำรุงรักษาทางหลวง	จำนวน	อัตราร้อยละ
ทำได้ทั่วถึง	35	55.56
ทำไม่ทั่วถึง	28	44.44
รวม	63	100.00

จากตารางที่ 3.5 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ในอนาคตงานด้านการบำรุง
รักษาทางหลวง จะสามารถทำได้อย่างทั่วถึง ตามความจำเป็นของสภาพทางหลวง
มีจำนวน 35 คน (55.56%) เพราะมีแนวโน้มว่า จะได้รับความเอาใจใส่จาก
รัฐบาลมากขึ้น ผู้บริหารระดับสูง มองเห็นปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องแก้ไข และ
บุคคลได้รับการพัฒนาสูงขึ้น ทั้งในด้านวิชาการและการบริหาร สำหรับเจ้าหน้าที่ที่
เห็นว่า งานด้านการบำรุงรักษาทางหลวง จะทำได้ไม่ทั่วถึงตามความจำเป็นของ
สภาพทางหลวง มีจำนวน 28 คน (44.44%)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย